

Økonomisk statistikk 2021

KOSTRA-data 2020–2021

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Tallmaterialet omfatter det meste av virksomheten i kommunesektoren, og viser blant annet hvordan fylkeskommunen har prioritert midler tidligere år.

Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserer de årlige innrapporterte KOSTRA tallene hvert år den 15. mars og 15. juni. Dersom fylkeskommuner har innrapportert korrigeringer for året, etter siste dato, så vil ikke endringene komme med før ved neste publisering den 15. mars påfølgende år. Tabeller og statistikker kan derfor være misvisende, da siste frist for rapportering til SSB var fredag 26. august 2022.

Innholdsfortegnelse

1 Nøkkeltall

2 Frie inntekter

3 Videregående opplæring

3.1 Særskilt om videregående opplæring

4 Samferdsel

5 Bygg

6 Kultur

7 Tannhelse

1 Nøkkeltall

Det er publisert faktaark for de ulike sektorene, og nedenfor følger en tabell med utvalgte nøkkeltall for Rogaland, Vestland, Trøndelag, Viken og landsgjennomsnitt for regnskapsåret 2021. Tallene vil kunne bli justert i den endelige publiseringen av KOSTRA-data for 2021.

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
År	2021	2021	2021	2021	2021
REGNSKAP:					
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	8,4	4,9	9,1	6,7	7,4
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	74,5	115,3	93,1	52,9	77,2
Frie inntekter per innbygger (kr)	14 135	15 710	17 388	12 730	15 639
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	15,0	15,6	11,7	16,6	15,7

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	17,3	17,6	40,7	14,3	19,9
VIDEREGÅENDE OPPLÆRING:					
Netto driftsutgifter, per innbygger 16-18 år (kr)	179 845	202 949	171 904	171 735	188 919
Netto driftsutgifter til videregående utdanning av samlede netto driftsutgifter (prosent)	53,0	46,4	39,6	52,9	47,0
Netto driftsutgifter eksklusive gjesteelevutgifter og -inntekter per elev, alle utdanningsprogram (1000 kr)	82 728	84 452	84 174	82 874	86 555
Ungdom 16-18 år i videregående opplæring (prosent)	95,1	94,3	94,2	93,8	94,0

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
Elever per skole (antall)	527	421	408	550	462
Deltakere i yrkesfaglige utdanningsprogrammer (prosent)	56,1	57,2	54,5	45,7	53,1
PLAN, BYGGSÅK OG MILJØ:					
Årsverk til planbehandling (årsverk)	6,0	9,2	11,8	71,5	341,2
Kommunale planer behandlet av fylkeskommunen (antall)	415	303	391	847	7 286
KULTUR:					
Netto driftsutgifter til kultursektoren av samlede netto driftsutgifter (prosent)	2,5	3,6	2,9	2,3	2,8
Netto driftsutgifter i alt til kultursektoren per innbygger (kr)	317	540	463	274	403

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
SAMFERDSE L:					
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	5 587	6 895	9 986	5 073	7 090
Brutto investeringsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	2 427	1 990	8 400	1 465	3 069
Netto driftsutgifter til fylkesvei per kilometer (kr)	387 233	235 362	334 420	336 707	264 856
Reiser med kollektivtransport per 1 000 innbygger (antall)	50 093	77 548	103 289	49 788	53 253
Utgifter til vedlikehold av fylkesveier av totale netto driftsutgifter til fylkesveier (prosent)	53,8	0,1	58,0	21,4	38,7
KLIMA OG ENERGI:					

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
Energiutgifter per m2 (fylkes)kommunalt eide bygg (kr)	128	105	119	148	120
Energibruk per m2 eid areal (kWh)	101 *	136	114	118	127
EIENDOMSFORVALTNING:					
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	9,2	8,7	7,3	8,7	8,2
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	1,0	1,1	1,0	0,9	1,0
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	148	56	93	124	105
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)	559	614	506	634	587
TANNHELSE:					

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter per innbygger (kr)	549,2	601,5	490,4	413,5	552,5
Avtalte tannlegeårverk (uten spesialitet) per 10 000 innbyggere (årsverk)	7,5	7,5	7,9	7,4	7,8
Avtalte tannlegespesialistårverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	1,2	0,7	1,4	1,0	1,0

* Rogaland fylkeskommune har korrigert for feilrapportering. SSB vil publisere oppdaterte KOSTRA-tall 15. mars 2023.

Oslo er ikke inkludert i tallene for landsgjennomsnitt. Dette skyldes at Oslo både er kommune og fylkeskommune, og at tallene ikke alltid er sammenlignbare med øvrige fylkeskommuner. De utvalgte fylkeskommunene er de som har flest likheter med Rogaland på flest områder.

Det tas generelt forbehold om at tallene er korrekte. I grunnlagsmaterialet fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) finnes tall både for de enkelte fylkeskommuner, de enkelte regioner/landsdeler og landsgjennomsnitt.

Regnskapsresultat Rogaland 2010–2021

År	Regnskapsresultat at Rogaland (mill. kr.)	Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 1) Rogaland	Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 1) Snitt fylkeskommuner 2)
----	---	--	--

År	Regnskapsresultat at Rogaland (mill. kr.)	Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 1) Rogaland	Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 1) Snitt fylkeskommuner 2)
2010	80	7,5 (3)	8,8 (3)
2011	156,1	8,2	5,5
2012	218,7	5	5,2
2013	89,2	8	5,9
2014	56,5	2,0 (4)	3,0 (4)
2015	150,8	5	4,5
2016	67,3	6,6	5
2017	20,2	5,9	4,3
2018	66,3	2,9	3,8
2019	77,4	5,3	2,6
2020	209	7,4	5,4
2021	361,8	8,4	7,4

(1) Ingen naturlige korreksjoner er foretatt, for eksempel bruk av / avsetning til bundne fond, premieavvik / inndekning av tidligere års premieavvik eller variasjoner i avdragsnivå.

(2) Gjennomsnitt for fylkeskommunene eks. Oslo. Etter sammenslåingen av Trøndelagsfylkene fra 2018 og regionreformen fra 2020 er gjennomsnittet basert på 10 fylkeskommuner fra 2020.

(3) Økte frie inntekter forvaltningsreformen / økt momskompensasjon fra investeringer.

(4) Fra 2014 er momskompensasjon fra investeringer klassifisert som investeringsinntekt.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Tall per 31.12 (1) (2)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2010	6 500	5 938
2011	6 556	6 795
2012	7 166	7 668
2013	8 624	8 637
2014	10 512	9 512
2015	11 839	10 165
2016	12 586	11 392
2017	13 001	12 208
2018	12 586	13 051
2019	13 078	13 796
2020	13 054	14 441
2021	13 541	15 202

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter

Tall pr. 31.12. (1) (2)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2010	54,5	44,0
2011	51,9	48,6

Tall pr. 31.12. (1) (2)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2012	56,1	53,1
2013	64,2	56,6
2014	80,6	62,5
2015	90,1	63,7
2016	89,5	68,9
2017	91,3	71,8
2018	85,3	75,0
2019	85,4	77,0
2020	76,9	73,6
2021	72,0	73,2

Frie inntekter i kroner per innbygger

Tall pr. 31.12 (1)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2010	8 997	10 230
2011	9 208	10 477
2012	9 513	10 928
2013	9 726	11 231
2014	9 938	11 607

Tall pr. 31.12 (1)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2015	10 667	12 238
2016	11 320	12 655
2017	11 356	12 863
2018	11 623	13 033
2019	12 076	13 438
2020	12 762	14 555
2021	14 135	15 639

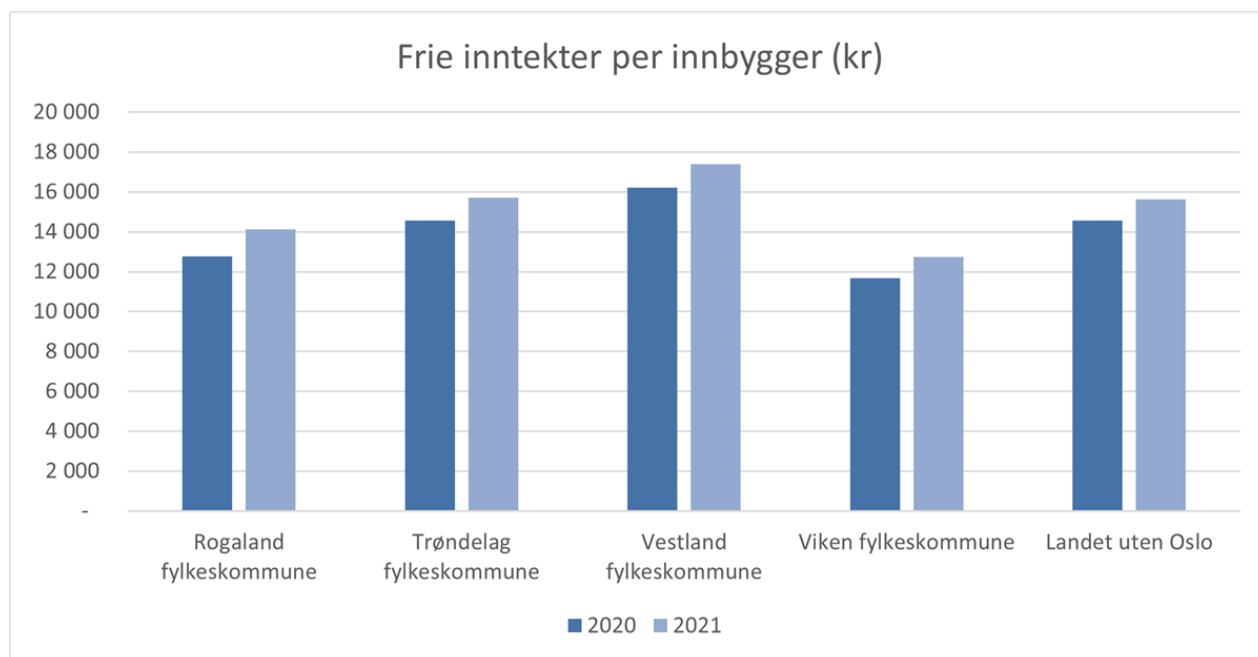
(1) Tall fra KOSTRA-statistikk

(2) Netto lånegjeld er definert som langsiktig lånegjeld fratrasket utlån og ubrukte lånemidler

2 Frie inntekter

Fylkesdirektør vil framheve følgende forhold ved tallene: Rogaland hadde 10 prosent lavere frie inntekter per innbygger enn landsgjennomsnitt i 2021, 14 135 kroner i Rogaland og 15 639 kroner for landet (i 2020 var differansen 9,6 prosent).

Indeks for beregnet utgiftsbehov er 99,76 prosent i nøkkelen som gjaldt for 2021. Til sammenligning var kostnadsnøkkelen 98,70 prosent i 2020. Utgiftsbehovet (kostnadsindeksen) var bare 0,2 prosent lavere enn landsgjennomsnittet.

Variasjon i frie inntekter for fylkeskommunene

Tabellen under viser nivået på fylkeskommunenes frie inntekter i 2021 (rammetilskudd og skatt på inntekt og naturressursskatt) korrigert for variasjoner i utgiftsbehov, med og uten havbruksinntekter og fordelene av differensiert arbeidsgiveravgift. Korrigerte frie inntekter varierer fra 93 prosent av landsgjennomsnittet for Rogaland til 117 prosent av landsgjennomsnittet for Troms og Finnmark, når en ikke inkluderer havbruksinntekter og fordelene av differensiert arbeidsgiveravgift (Alt. 1). Fylkeskommunene i Nord-Norge ligger høyt sammenliknet med landsgjennomsnittet, og når havbruksinntekter og fordelene av differensiert arbeidsgiveravgift inkluderes i beregningen forsterkes dette.

Vi er opptatt av å bruke nøkkeltall på utgiftssiden til å sammenligne oss med andre fylkeskommuner. Når vi gjør dette er det viktig å ha klart for oss at fylkeskommunene har ulik inntektsevne, og at noen fylkeskommuner er mer relevante å sammenligne seg med.

Variasjoner i utgiftsbehov fanges opp i den såkalte kostnadsnøkkelen, som også påvirker inntektene gjennom utgiftsutjevningen. Men det er andre grunner til at fylkeskommunene har ulikt inntektsnivå, og som påvirker mulighetene for å bruke penger på tjenesteyting.

Fra og med 2020 er det innført nytt inntektssystem for fylkeskommunene, som gradvis fases inn over fire år. I justering for utgiftsbehovet i dette avsnittet er den nye kostnadsnøkkelen for 2020 benyttet, selv om nytt inntektssystem ikke er fullt ut innfaset. Tallene for fylkeskommunene må derfor ses i sammenheng med den gradvise innfasingen av nytt inntektssystem, og en ekstra tapskompensasjon til flere fylkeskommuner for endringer i inntektssystemet.

Tabellen viser frie inntekter i 2021 korrigert for variasjoner i utgiftsbehov for fylkeskommunene. Tabellen viser prosent av landsgjennomsnittet av inntekt per innbygger. Landsgjennomsnitt = 100.

Fylke	Alt. 1	Alt.2 Kraft	Alt.3 Havbruk	Alt.4 Havbruk og DAA
Oslo	108	107	107	106
Rogaland	93	94	94	94
Møre og Romsdal	101	100	100	100
Nordland	114	113	113	116
Viken	97	96	96	96
Innlandet	93	92	92	92
Vestfold og Telemark	95	94	94	94
Agder	95	97	97	97
Vestland	104	106	106	106
Trøndelag	95	95	95	95
Troms og Finnmark	117	116	116	120
Hele landet	100	100	100	100

Alt. 1: Korrigert frie inntekter i prosent av landsgjennomsnitt

Alt. 2: Som alt.1, pluss midler fra konsesjonskraft-/hjemfallsinntekter

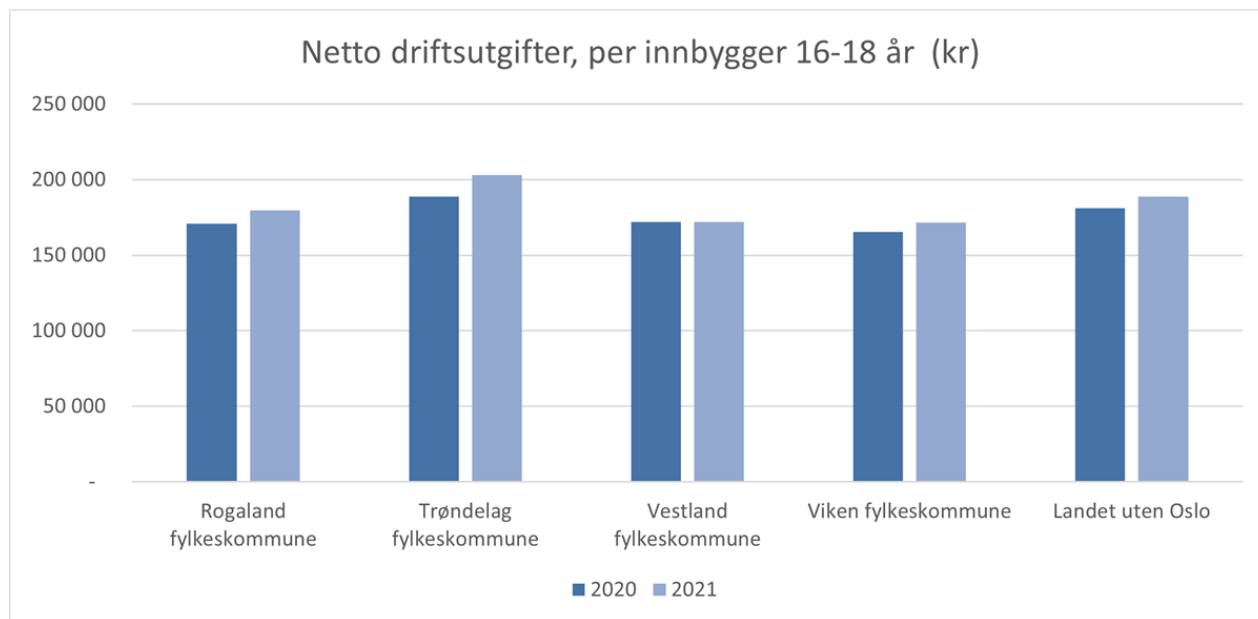
Alt.3: Havbruk: Som i alt. 2, pluss midler fra Havbruksfondet

Alt. 4: Havbruk og DAA: Som alt. 3, pluss fordel av differensiert arbeidsgiveravgift

3 Videregående opplæring

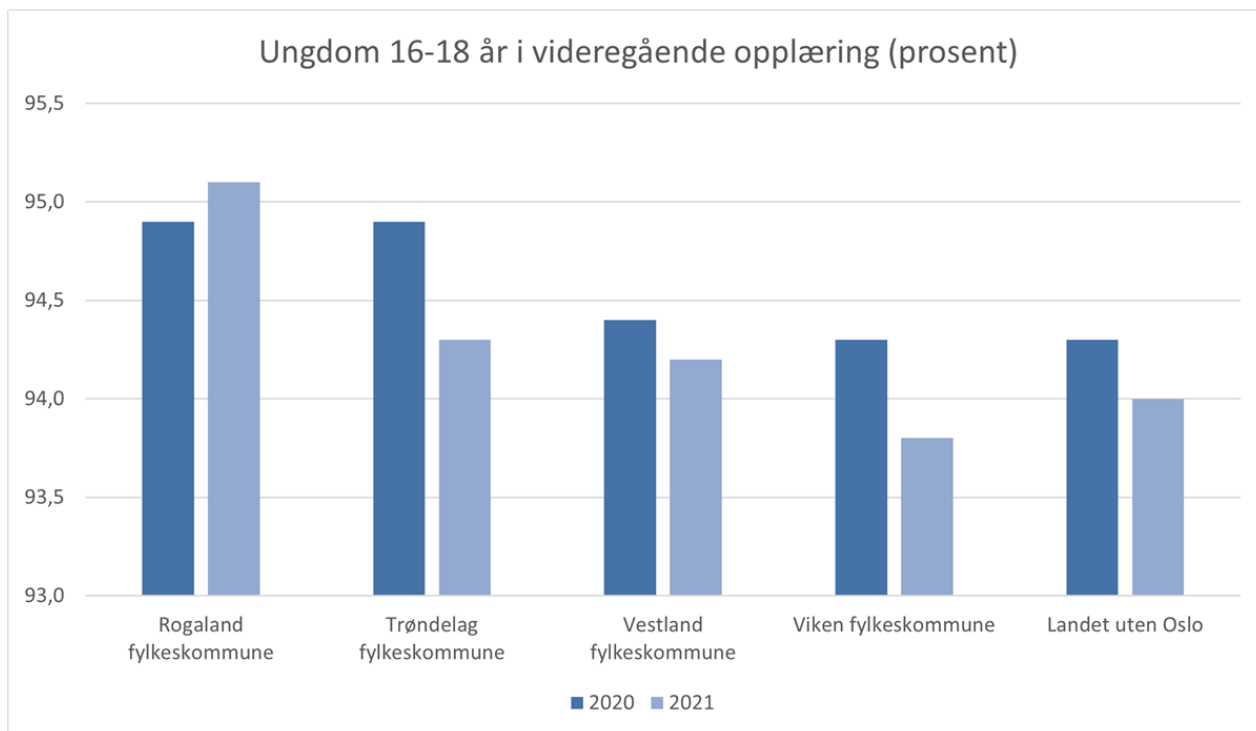
Rogaland ligger fem prosent under landsgjennomsnitt for netto driftsutgifter til videregående opplæring per innbygger 16–18 år (mot tre prosent i 2020). Objektivt utgiftsbehov for videregående opplæring (delkostnadsindeksen) var i overkant av 106,51 prosent av landsgjennomsnittet, målt per innbygger i hele fylket.

Netto driftsutgifter, per innbygger 16–18 år (kroner)

Ungdom 16–18 år i videregående opplæring (prosent)

Andel av 16–18-åringer i videregående opplæring er høyere i Rogaland enn landsgjennomsnittet – 95,1 prosent i 2021 mot landsgjennomsnittet på 94 prosent.

3.1 Særskilt om videregående opplæring

Tall fra KOSTRA-statistikken i 2021 viser at en elevplass i Rogaland er noe mindre kostnadskreven enn landsgjennomsnitt når vi ser på hele spekteret av kostra-funksjoner. Med lavere frie inntekter enn landsgjennomsnitt, når den særskilte fordelingen, regionalpolitiske tilskudd (skjønnsmidler) og Nord-Norgetilskudd med videre tas i betraktning, er dette også helt naturlig. Fylkesdirektøren vil i større grad bruke relevante enkeltfylker som sammenligningsgrunnlag.

Netto driftsutgifter eksklusiv gjesteelevutgifter og -inntekter

Netto driftsutgifter eksklusiv gjesteelevsutgifter og -inntekter per bruker (kroner)	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Agder
Utdanning i skole	162 783	181 132	168 439	165 417	183 474

Netto driftsutgifter eksklusiv gjesteelevsutgifter og -inntekter per bruker (kroner)	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Agder
Skolelokaler og internatbygninger (510)	30 884	37 757	31 447	30 370	36 141
Fellesutgifter og støttefunksjoner for videregående opplæring (515)	11 930	15 883	14 868	15 952	22 132
Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør (520)	15 682	20 813	16 759	16 731	18 247
Alle utdanningsprogram	82 728	84 452	84 174	82 874	86 807
Studieforberedende utdanningsprogram samlet	74 948	73 328	73 875	72 595	77 759
Yrkesfaglige utdanningsprogram samlet	102 075	102 836	104 093	106 424	104 691

Netto driftsutgifter eksklusiv gjesteelevsutgifter og -inntekter per bruker (kroner)	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Agder
Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste (561)	2 119	3 647	3 307	3 752	3 087
Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring (562)	20 006	18 652	18 126	16 041	17 919
Fagopplæring (570)	86 741	85 810	86 394	89 679	91 278
Inntektsevne korrigert for kostnadsnøkkelen*	93	95	104	97	95

Rogaland bruker mindre per elev enn Trøndelag, Vestland og Viken på oppfølgingstjenesten (OT) og Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), og mer på spesialundervisning. Det finnes ikke tall på kostnad per elev som mottar spesialundervisning, derfor er kostnaden delt på alle elever.

Netto driftsutgifter i videregående opplæring i fylkeskommunen, etter funksjon, statistikkvariabel, år og region

2021 - Prioriteringer KOSTRA (andel netto driftsutgifter)	Rogaland	Landet
Skolelokaler og internatbygninger (510)	15,6 %	16,4 %

2021 - Prioriteringer KOSTRA (andel netto driftsutgifter)	Rogaland	Landet
Fellesutgifter og støttefunksjoner (515)	6,0 %	8,4 %
Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør (520)	6,3 %	7,4 %
Studieforberedende utdanningsprogram samlet	21,8 %	22,1 %
Yrkesfaglige utdanningsprogram samlet	19,4 %	18,9 %
Landslinjer (559)	0,3 %	0,2 %
Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste (561)	1,1 %	1,7 %
Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring (562)	9,9 %	8,5 %
Fagopplæring (570)	14,3 %	12,1 %
Voksenopplæring etter opplæringsloven (581)	1,8 %	1,6 %
Fagskole (554)	- 0,2 %	0,0 %
Andre formål (590)	3,5 %	2,8 %
Videregående opplæring samlet, inkl. fagskoler	100,0 %	100,0 %

Det er kun fylkeskommunal finansiering til Fagskolen Rogaland som er synlig i tabellen over. Fagskolen finansieres i hovedsak av statlige midler.

Driftsutgifter per bruker i videregående utdanning, etter funksjon, statistikkvariabel, år, art og region

Tabell under viser ressursinnsatsen i egen fylkeskommune over tid (tall i hele 1000 kroner).

Netto driftsutgifter ekskl. gjesteelevsutgifter og -inntekter	2017	2018	2019	2020	2021
515 Fellesutgifter og støttefunksjoner for videregående opplæring	182 728	192 834	196 614	186 729	198 292
520 Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør	281 497	271 172	300 979	232 669	260 657
521 Studiespesialisering	489 473	481 507	480 387	461 754	473 931
522 Bygg- og anleggsteknikk	66 197	62 875	64 194	61 055	69 785
523 Elektro og datateknologi	86 572	84 955	83 681	77 522	85 945
524 Design og håndverk	29 958	31 219	34 477	28 282	12 008
525 Restaurant- og matfag	23 188	21 656	21 867	21 003	22 407
526 Helse- og oppvekstfag	136 967	152 375	165 502	157 514	164 988

Netto driftsutgifter ekskl. gjesteelevsutgifter og -inntekter	2017	2018	2019	2020	2021
527 Idrettsfag	72 541	79 389	86 033	83 619	86 501
528 Teknologi- og industrifag	137 587	133 189	134 460	137 146	154 002
529 Musikk, dans og drama	77 045	77 119	79 640	76 768	83 717
530 Medier og kommunikasjon	50 160	47 568	47 871	39 967	39 507
531 Naturbruk	28 606	35 078	34 661	37 956	43 085
532 Service og samferdsel***	63 566	65 569	67 040	52 494	21 556
533 Kunst, design og arkitektur*	11 048	17 297	30 204	31 317	32 774
534 Håndverk, design og produktutvikling**	.	.	.	641	1 930
535 Informasjonsteknologi og medieproduksjon**	.	.	.	2 704	9 658

Netto driftsutgifter ekskl. gjesteelevsutgifter og -inntekter	2017	2018	2019	2020	2021
536 Salg, service og reiseliv**	.	.	.	10 473	35 567
537 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign**	.	.	.	4 130	18 468
554 Fagskole	43 085	1 912	- 707	- 5 557	- 5 278
559 Landslinjer	8 120	9 098	10 291	9 267	9 770
561 Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste	37 023	37 794	38 727	35 440	35 227
562 Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring	309 871	315 873	320 842	306 146	332 524
570 Fagopplæring	387 901	402 360	435 462	504 138	496 765

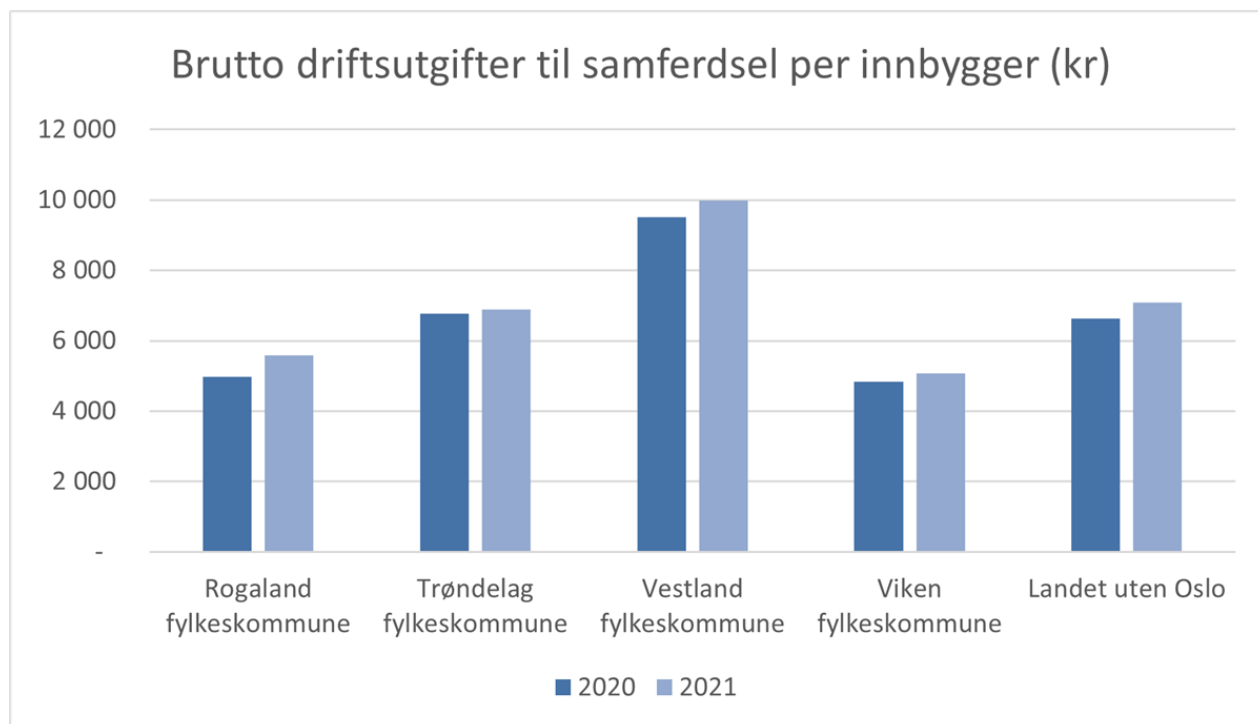
Netto driftsutgifter ekskl. gjesteelevsutgi fter og - inntekter	2017	2018	2019	2020	2021
581 Voksenopplæri ng etter opplæringslove n	36 582	38 176	43 587	44 949	60 634
590 Andre formål	91 075	87 270	75 454	96 699	111 188

* (fra og med høst 2016), ** (fra og med høst 2020) *** (fases ut fra høst 2022)

4 Samferdsel

Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kroner)

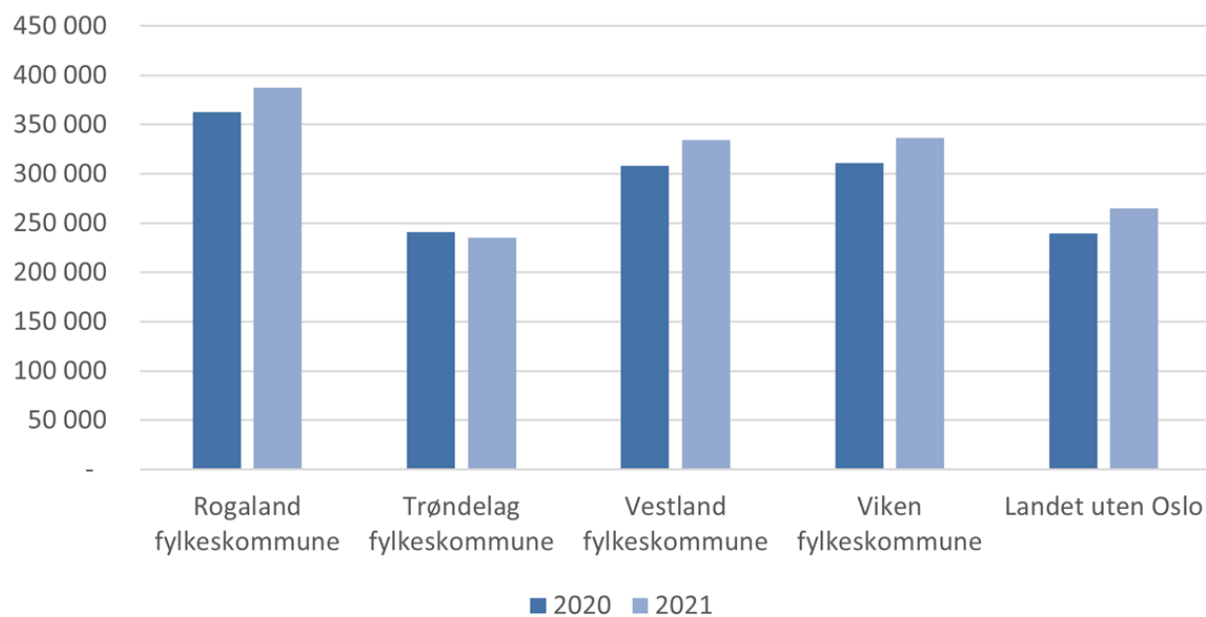
Rogaland ligger 21 prosent under landsgjennomsnitt for brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger, 5 587 kroner i Rogaland i 2021 mot 7 090 kroner i landsgjennomsnitt. Til sammenligning var objektivt utgiftsbehov for fylkesveg (delkostnadsindeksen) i overkant av 78 prosent av landsgjennomsnittet i kostnadsnøkkelen for 2021. Indeksene for buss (og bane) var nærmere 103 prosent og for båt/ferje rundt 90 prosent av landsgjennomsnittet.

Netto driftsutgifter til fylkesvei per kilometer (kroner)

Når det gjelder netto driftsutgifter til fylkesvei per kilometer ligger Rogaland over landsgjennomsnittet. Rogaland er blant de fylkene som har flest tunneler, bruer og ferjekaier. Dette er konstruksjoner som er krevende å vedlikeholde. I tillegg har Rogaland en stor andel høytrafikkerte fylkesveger.

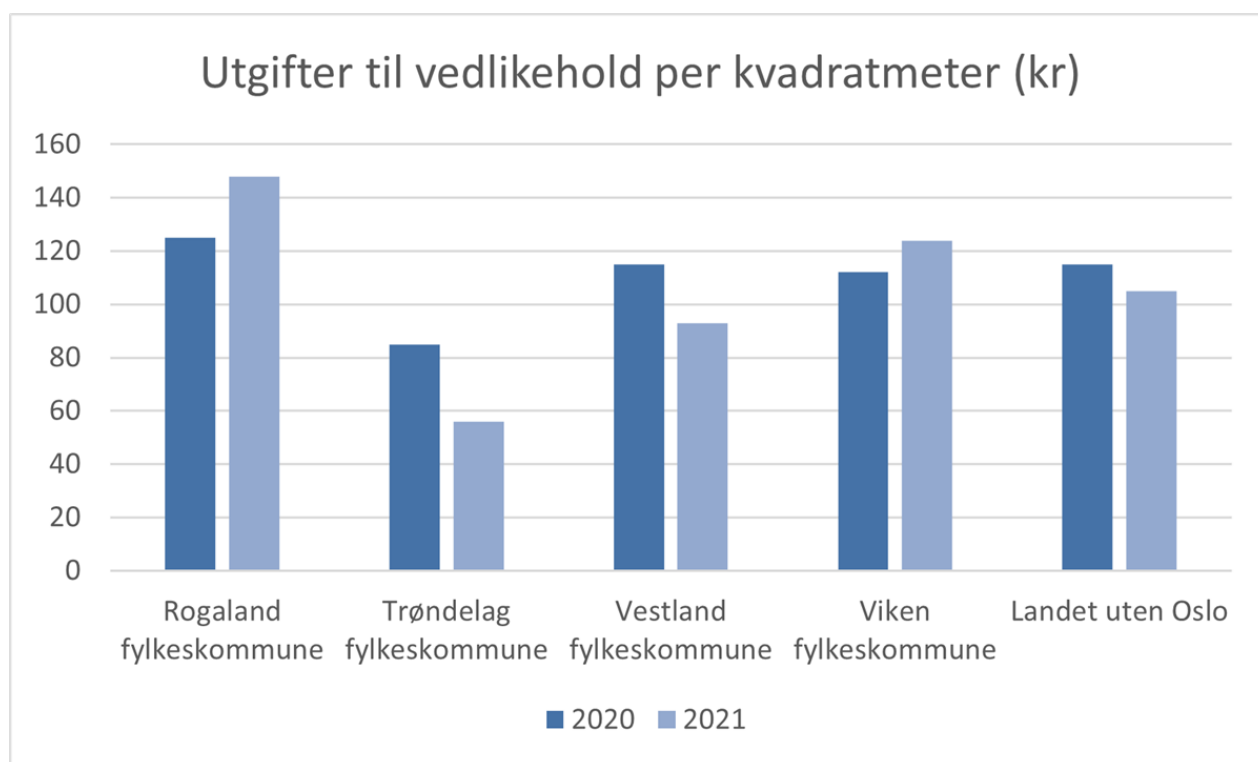
Netto driftsutgifter til fylkesvei per kilometer (kr)

5 Bygg

Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kroner)

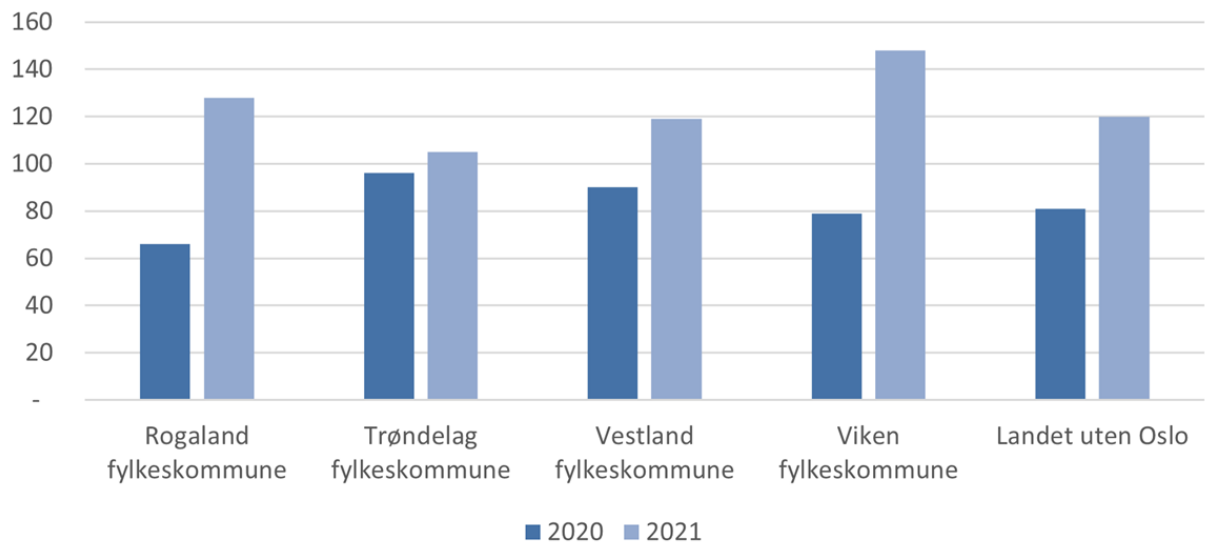
Utgifter til vedlikehold av bygningsmassen ligger 41 prosent over landsgjennomsnittet per kvadratmeter. Rogaland fylkeskommune har etter utløp av regnskapsrapporteringsfristen for 2021 avdekket at rundt 17 millioner kroner, som utgjør 38 kroner per kvadratmeter, knytter seg til påkosting og oppgradering av eide bygg. Denne utgiften skulle ha vært ført i investeringsregnskapet for 2021. Rogaland revisjon anser ikke denne utgiften i drift som vesentlig for driftsutgiftene i sin helhet, det vil si at det innrapporterte årsregnskapet for 2021 ikke vil bli korrigert. Korrigering av denne utgiftsposten i drift ville ha redusert vedlikeholdsutgiftene per kvadratmeter til 110 kroner, og ikke 148 kroner som statistikken nedenfor viser.

Energiutgifter per kvadratmeter fylkeskommunalt eide bygg (kroner)

Energiutgifter per kvadratmeter i fylkeskommunale eide bygg ligger 7 prosent over landsgjennomsnittet i 2021. Grafen viser også en tydelig økning fra 2020 for Rogaland, sammenlignet med landet. For Rogaland kan mye av økningen tilskrives historisk høye strømpriser i 2021 sammenlignet med historisk lave strømpriser i 2020, derav den markante økningen.

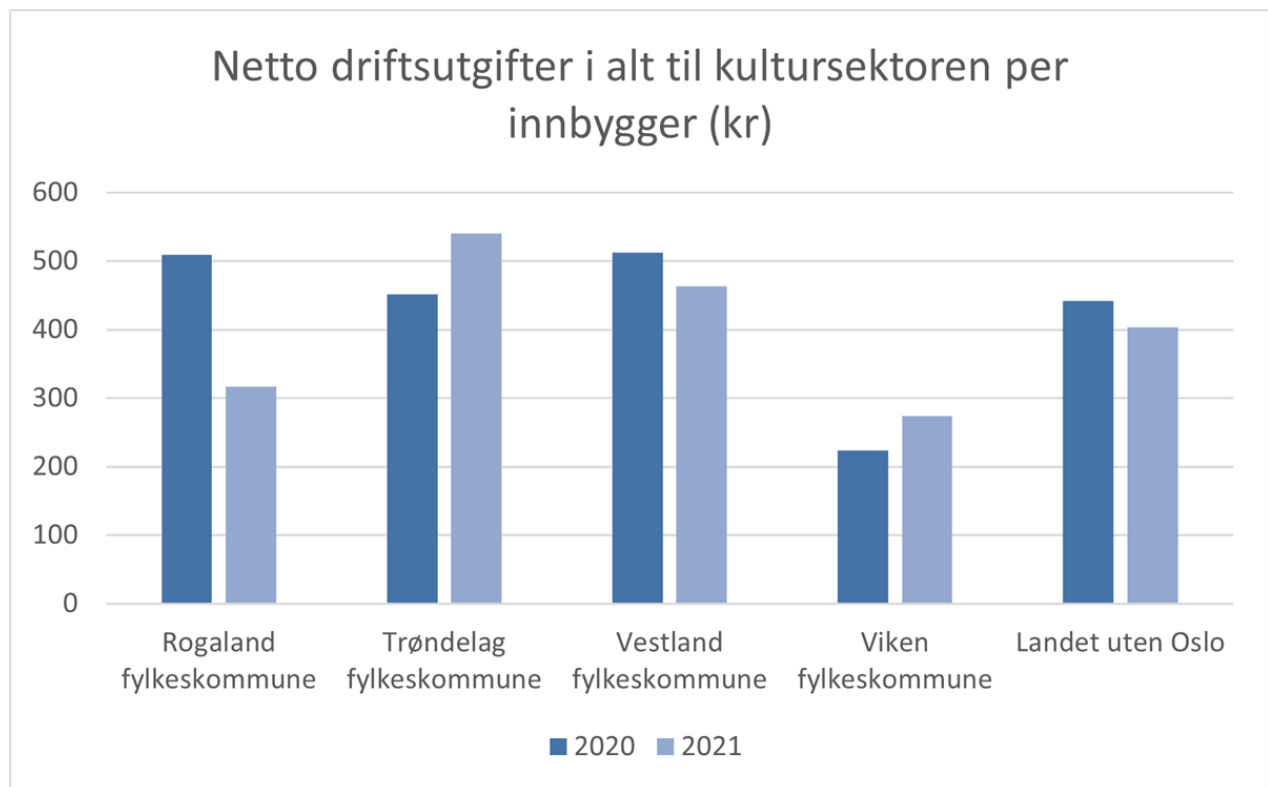
Energiutgifter per m2 fylkeskommunalt eide bygg (kr)

6 Kultur

Netto driftsutgifter i alt til kultursektoren per innbygger (kroner)

I 2020 viste tallene og grafen en unormalt stor økning i netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger, som skyldtes en regnskapsteknisk omlegging fra bruk av fond til at forpliktelser blir avsatt til gjeldskonto. I 2021 er tallene for netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger tilbake på det som antas å være et mer normalt nivå.

7 Tannhelse

Netto driftsutgifter per innbygger (kroner)

Netto driftsutgifter til tannhelse i kroner per innbygger ligger 0,6 prosent under landsgjennomsnitt (mot 13,5 prosent i 2020). Til sammenligning var objektivt utgiftsbehov (delkostnadsnøkkelen for tannhelse) om lag 107,79 prosent av landsgjennomsnittet.

